ITHAKA ACADEMIE

Studiegids 2026-2027

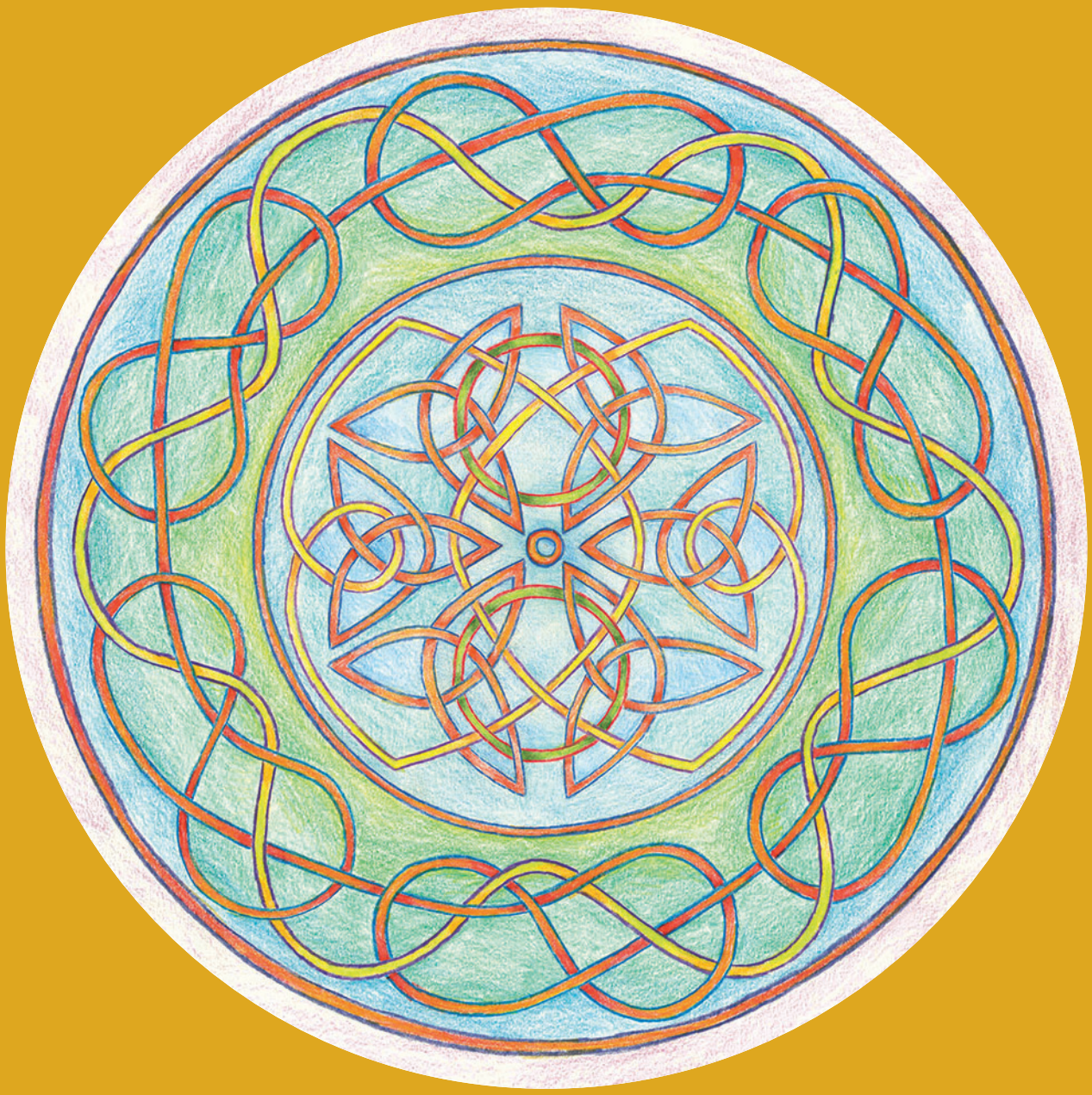

Illustratie Dick Bruin

ithaka

Samen in ontwikkeling voor
een betere wereld

Voorwoord

De Ithaka academie is gestart in 2023-2024 om een professionaliseringsslag te maken. We willen hiermee deskundigheid bevorderen en talentontwikkeling stimuleren voor (alle) Ithaka medewerkers, vanuit de behoefte aan versterking van onderlinge verbinding, samenwerking, inspiratie en uitwisseling van kennis. Onze interne academie heeft als doel bij te dragen aan de onderwijskwaliteit en strategische doelen vanuit het koersplan.

De academie is ondersteunend vanuit efficiëntie oogpunt: regelwerk uit handen nemen van de directeuren en centraal inkopen van opleidingen om voordeliger aanbod te kunnen bieden. De kosten worden naar rato per school berekend. Het aanbod sluit zoveel mogelijk aan bij gemeenschappelijke verbeterthema's vanuit audits, kwaliteitsgesprekken en inspectiebezoeken.

Ook kunnen we doelgerichter werken zodat de opgedane kennis en expertise de scholen in komt. Daarom zijn we met netwerken gestart: taal, rekenen, hoogbegaafdheid, digitale geletterdheid. Het is wenselijk (maar niet altijd haalbaar) dat er vertegenwoordigers van alle scholen in de netwerkgroepen zitten. De rol van de directeur is belangrijk: zorgen dat de specialist een rol krijgt in het team (de rol van de specialist moet duidelijk zijn) en tijd in vergaderingen of op studiedagen om de kennis en expertise de school in te brengen, zodat de onderwijskwaliteit op de eigen school wordt vergroot. Een driehoeksgesprek tussen directeur-specialist en IB is daarom voorwaardelijk aan het begin van het schooljaar wat de opdracht voor dat schooljaar wordt.

In deze studiegids vind je het volledige aanbod voor schooljaar 2026-2027. We kijken ernaar uit je te verwelkomen bij een van onze opleidingen!

Overzicht aanbod Ithaka academie
op alfabetische volgorde

Praktische informatie 4

NIEUW Alle kleuters leren luisteren | acht woensdagmiddagen, start 30 september 6

Coachtrajecten op maat | diverse mogelijkheden 7

NIEUW Gedrag in de klas begrijpen en beïnvloeden | vijf woensdagmiddagen, start 16 september 11

Ithaka introductiedag voor nieuwe medewerkers | datum volgt 13

Leidinggeven aan een vrijeschool | zeven woensdagen, start 7 oktober 14

Met Sprongen Vooruit (kleuters t/m klas 6) | vier bijeenkomsten, wisselende startdata 15

Netwerk digitale geletterdheid specialisten | drie maandagen, start 9 november 23

Netwerk euritmie | data en tijden in overleg 24

Netwerk handwerkleerkrachten | data en tijden in overleg 25

Netwerk HB-specialisten | vier woensdagen, start 16 september 26

Netwerk taalspecialisten | drie bijeenkomsten, start 10 november 27

NIEUW Netwerk regenboogspecialisten | drie donderdagen, start 5 november 28

Netwerk rekenspecialisten | drie bijeenkomsten, start 7 oktober 29

NT2 | vijf woensdagmiddagen, start 30 september 30

Opleiding specialist digitale geletterdheid | acht maandagen, start 28 september 31

Opleiding vrijeschoolpedagogie | acht woensdagen, start 23 september 32

NIEUW Opleiding vrijeschoolpedagogie kleuterleerkrachten | acht woensdagen, start 9 september 33

NIEUW Periode lessen in de kleuterklas | vier dinsdagmiddagen, start 22 september 34

Periodeonderwijs ontwerpen | zes middag bijeenkomsten, start 10 september 35

Regenboogtraining Train de Trainer | drie maandagen, start 5 oktober 36

Schilderen en vormtekenen | data en tijden in overleg 37

ZLKLS basiscursus (klas 1 – klankzuiver) | twee woensdagen, start 26 augustus 38

ZLKLS voortgezet (klas 2-6) | twee woensdagen, start 2 september 40

Praktische informatie

Mieke Tolkamp is opleidingscoördinator sinds 2024- 2025 voor de Ithaka academie. Zij is bereikbaar via mtolkamp@vsithaka.nl. Hiervoor heeft Lieke Groosjohan deze taak vervuld. De rol van de opleidingscoördinator is om ervoor te zorgen dat het aanbod passend is bij de behoefte en zo effectief mogelijk (via evaluaties en feedback). Dit verzorgt zij in overleg met het ondersteuningsbureau, directeuren en medewerkers. Zij onderhoudt het contact met Lisette Stoop (BVS), de netwerkleiders en andere opleiders. Zij onderhoudt tevens het contact via de werkgroep onderwijskwaliteit van Ithaka. De adviseur onderwijskwaliteit of de opleidingscoördinator schuift in principe 1x per jaar aan bij een netwerkbijeenkomst of andere cursus/ opleiding om op te halen bij de deelnemers wat er goed loopt en wat beter kan.

Ithaka maakt gebruik van de diensten van de BVS maar ook van andere externen. Ithaka wil graag stimuleren dat medewerkers hun expertise delen met andere Ithaka medewerkers. Die kunnen dit via de academie doen door het ontwikkelen en verzorgen van bijeenkomsten. Er is een richtlijn voor betaling van de medewerkers vanuit M&O.

Het ondersteuningsbureau zorgt voor de logistieke kant (o.a. aanmeldingen bijhouden, via Christine Wiechert, secretariaat@vsithaka.nl, locaties regelen, kosten verrekenen).

Elke school kan ook zelf de BVS benaderen voor specifieke vragen, zoals interne trainingen/cursussen/workshops met het hele team. Een klassenbezoek gekoppeld aan een cursus behoort tot de mogelijkheden. Daarvoor kan de directeur rechtstreeks contact opnemen met de BVS of via Lisette Stoop, zij is onze contactpersoon aldaar. De kosten hiervan zijn voor rekening van de school.

De coaching van zij-instromers, (startende) leerkrachten, IB'ers en directeuren valt ook binnen het professionaliseringsaanbod van de Ithaka academie. De contactpersoon hiervoor via directeuren is Lieke Groosjohan opleidingscoördinator@vsithaka.nl.

Hoe meld je je aan voor een cursus of opleiding?

In deze studiegids vind je het actuele aanbod van alle cursussen, opleidingen, workshops en bijscholingen die de Ithaka academie aanbiedt. Wil je je aanmelden voor een van de cursussen? Stem dit dan eerst af met je directeur. Vervolgens kan je je via het intranet van Ithaka aanmelden of kan je een mail sturen naar Christine Wiechert via secretariaat@vsithaka.nl.

1. Ga naar het intranet van Ithaka.
2. Aan de rechterkant in het menu met de groene tegels vind je de knop 'Ontwikkelingsportaal'.
3. Mocht deze niet zichtbaar zijn, scroll dan naar beneden, daar vind je het menu met groene knoppen ook.
4. Binnen het ontwikkelportaal vind je alle cursussen van de Ithaka academie. Klik op de tegel van de cursus van jouw keuze. Hier vind je meer informatie en een link om je aan te melden.

Het is de bedoeling dat je je elk jaar opnieuw aanmeldt, dus ook als je deel hebt genomen aan een netwerk of het tweede jaar van de VSPB gaat doen.

Vragen?

Heb je inhoudelijke vragen over een van de cursussen of zie jij mogelijkheden voor een mooie aanvulling op het huidige aanbod? Neem dan contact op met Mieke Tolkamp, opleidingscoördinator, via mtolkamp@vsithaka.nl. Voor praktische vragen over het inschrijven kan je contact opnemen met Christine Wiechert, officemanager via secretariaat@vsithaka.nl.

Let op

Het is belangrijk je te realiseren dat je je verbindt met de opleiding van je keuze. De school betaalt en vraagt van je dat je alle opleidingsmomenten aanwezig bent. Dat betekent dat je bij afwezigheid (anders dan een ziekmelding) zelf (een deel) van de cursus moet betalen. Mocht je gaande het schooljaar niet in de gelegenheid zijn aan je toezegging tot deelname te voldoen, dan informeer je je directeur daarover. In samenspraak zal dan gekeken worden naar oplossingen.

Bij afwezigheid/ziekmelding breng je de cursusleider én de directeur op de hoogte.

Alle kleuters leren luisteren

Door
Marijke Oerlemans (BVS)

Wanneer en locatie
Acht woensdagmiddagen: 30 september, 7 oktober, 18 november, 6 januari, 3 februari, 3 maart, 14 april en 19 mei | 14.00 - 17.00 uur | Locatie n.t.b.

Wat als een kleuter niet in de stroom komt van de nabootsing? De training Alle kleuters leren luisteren gaat over de sociaal-emotionele ontwikkeling van kleuters en focust op de begeleiding van kleuters die op hardnekkige wijze over grenzen blijven gaan. Wat beweegt hen? En vooral: hoe ziet een vakkundige en effectieve begeleiding van dergelijke kinderen er uit in de kleuterklas van de vrije school?

Kleuters zijn beweeglijk, impulsief en speels. In de vrije kleuterklas krijgen kinderen daarom van oudsher alle ruimte om op eigen initiatief te bewegen en te spelen. In de loop van de kleuterfase leren ze steeds beter te functioneren in een groep, daarbij rekening houdend met de grenzen van de leerkracht en andere kinderen.

Er zijn echter kleuters die tot ver in het laatste kleuterjaar of daarna opvallend veel moeite blijven houden om zich aan te passen wanneer eigen initiatieven worden begrensd omwille van het geheel. Zij laten op die momenten storend of zelfs agressief gedrag zien. Natuurlijk willen we als pedagogen liefde en tolerantie opbrengen voor ieder kind en de verschillen tussen kinderen waarderen, maar frequent storend of agressief gedrag van individuele kinderen kan in een groep onveiligheid geven en op die manier ten koste gaan van de ontwikkeling van andere kinderen. In deze training leer je deze negatieve spiraal te doorbreken zodat de klas een plek is waar iedereen zich optimaal kan ontwikkelen. Deze training is ook zeer zeker geschikt voor leerkrachten klas 1.

Doelgroep:
- kleuterleerkrachten
- leerkrachten klas 1
- coördinatoren Regenboog
- IB'ers/kwaliteitscoördinatoren

Resultaat:
- Je beschikt over veel verdiepte kennis op gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling van de kleuter.
- Je beschikt over kennis op gebied van kinderen met 'grenzenproblematiek', en weet hoe je dergelijke kinderen op een in de vrije school passende manier optimaal kunt begeleiden richting gewenst gedrag.

Coachtrajecten op maat

Coaching is een waardevol instrument om jou als beginnende of ervaren (vak)leerkracht te helpen bij je (verdere) professionalisering.

De coach ondersteunt de leerkracht bij het ontwikkelen van zijn/haar competenties. Naast coaching op pedagogisch en didactisch handelen is er aandacht voor het persoonlijk handelen. Onderwerpen als samenwerking met teamleden, rol binnen het team, werk – (opleiding) privébalans en vitaliteit kunnen onderwerpen van gesprek zijn.

Ook startende directeuren en intern begeleiders kunnen in aanmerking komen voor een coachingstraject en uiteraard kunnen naast leerkrachten ook onderwijsondersteunende medewerkers begeleid worden.

NB: coaching door een Ithaka coach wordt bovenschools bekostigd. Bij ziekte of een andere dringende reden breng je je coach en directeur tijdig op de hoogte.

De contactpersoon voor coaching: Lieke Groosjohan via opleidingscoördinator@vsithaka.nl.

De route: de directeur van de school waar je werkt geeft je op voor een coachingstraject. Er zijn vier Ithakacoaches die zich verbinden aan één of meerdere scholen. Deze coaches benaderen de school vóór of vlak na de zomervakantie en maken afspraken met de directeur en met jou over het traject tijdens het driegesprek. In dit startgesprek (zie hieronder) stellen we het contract op met jouw leerdoelen en leervragen, die worden onderschreven of aangevuld door de directeur. Coaching is altijd maatwerk. Het traject voor zij-instroom of startende leerkrachten begint meestal met begeleiding en ondersteuning. Hieronder een richtlijn van de trajecten.

Een (kort) traject bestaat uit:

- Een startgesprek/driegesprek met de leerkracht, directeur en de coach.
- ± Vijf lesbezoeken, met aansluitend een gesprek met de coach van ongeveer een uur.
- Eindevaluatie/driegesprek met de leerkracht, directeur en coach.

Een lang traject bestaat uit:

- Startgesprek/driegesprek met de leerkracht, directeur en coach.
- ± Vijf lesbezoeken, met aansluitend een gesprek met de coach van ongeveer een uur.
- Tussenevaluatie/driegesprek met de leerkracht, directeur en coach.
- Vijf lesbezoeken, met aansluitend een gesprek met de coach van ongeveer een uur.
- Eindevaluatie/driegesprek met de leerkracht, directeur en coach.

Inductiebeleid

Inductiebeleid in het onderwijs is de gestructureerde begeleiding van startende leraren tijdens hun eerste drie jaar. Het doel is het vergroten van de professionaliteit, het versterken van de sociale binding met de school en het voorkomen van uitval. Dit beleid omvat coaching, mentorschap en indien mogelijk intervisie.

Starter (diverse coaches)
Heb jij de (Vrijeschool) Pabo net afgerond of heb jij de overstap gemaakt van het regulier onderwijs naar het vrijeschoolonderwijs, dan word je standaard gecoacht door één van onze Ithaka coaches. Het gaat hierbij om een lang traject van ongeveer tien keer, verdeeld over een jaar.

Leerkracht in opleiding (diverse coaches)

Zij-instroom/ flexibele deeltijd: lang traject

Zittende/ervaren leerkrachten (diverse coaches)
Afhankelijk van de ervaring en de leervraag wordt er een kort of lang traject aangeboden.

Onbevoegde leerkrachten (diverse coaches)
Sta je onbevoegd voor de klas dan word je gecoacht zolang je voor de klas staat.

(Startende) directeuren en IB-ers (Mieke Tolkamp en Edith Ploeg)
Afhankelijk van de ervaring en de leervraag wordt er een kort of lang traject aangeboden.

Vitaliteitscoaching (Lieke Groosjohan; Mieke Tolkamp)

Vitaliteit is een combinatie van fysieke gezondheid en mentale veerkracht, waardoor je met energie en plezier voor de klas staat. Het gaat dus niet alleen over lichamelijke gezondheid, maar over wat ons veerkracht geeft, zodat we om kunnen gaan met de uitdagingen die het vak van ons vraagt. In deze complexe tijd wordt een groot beroep gedaan op de veerkracht en vitaliteit van onderwijsprofessionals. Het is een hele kunst om in balans te blijven. En soms heb je daar hulp bij nodig.

Daarom bieden we binnen Ithaka vitaliteitstrajecten op maat aan. In onderling overleg stemmen we af wat er nodig is om je vitaliteit te behouden of terug te vinden. Samen met de coach wordt er gezocht naar het terugvinden van de balans tussen een gezonde geest en een vitaal lichaam.

Er zijn verschillende mogelijkheden, afhankelijk van de vraag van de onderwijsprofessional. Bijvoorbeeld begeleiding bij stressklachten, moeite met ontspannen, werk/privébalans of emotionele blokkades. Begeleiding bij re-integratie of bij andere persoonlijke omstandigheden. De vitaliteitscoaching kan pro-actief ingezet worden (voordat er een probleem ontstaat), curatief (als er al een probleem is) of reactief (als zich iets plotseling voordoet).

Vitaliteitscoaching is beschikbaar voor elke medewerker van Ithaka, niet alleen voor leerkrachten.

Ademcoaching (Lieke Groosjohan, gecertificeerd ademcoach)

Ademcoaching helpt je om je ademhaling op een goede manier in te zetten voor een betere gezondheid en meer balans in je leven. Het helpt bij het verlichten van fysieke en mentale klachten, verlaagt stress en geeft meer energie.

De coachsessies bestaan uit een combinatie van gesprekken en ademoefeningen en/of ademtechnieken. Dit kan zowel één op één als in een groep(je) plaatsvinden. Een van die technieken is de ‘bewust verbonden ademhaling’ waarbij de

in -en uitademing zonder pauzes in elkaar overlopen, in een rustig, circulair ritme. Door deze continue stroom worden fysieke en emotionele blokkades losgemaakt, stress verminderd en diepe ontspanning ervaren.

Daarnaast worden er (adem)oefeningen mee gegeven voor thuis én in de klas (bij leerkrachten) met als doel het (terug) vinden van een vitale, ritmische levenshouding waarin de ademhaling zich op een gezonde, ongedwongen manier kan ontwikkelen.

Positieve gezondheid (Mieke Tolkamp)

In 5 à 6 bijeenkomsten gaan we in een groep van minimaal 3 en maximaal 6 personen (liefst van dezelfde school) aan de slag met de tool "Positieve Gezondheid". Dit is een manier om breder naar gezondheid te kijken. Gezondheid is meer dan 'niet-ziek-zijn'. Uit onderzoek van arts, onderzoeker en grondlegger van Positieve Gezondheid Machteld Huber blijkt, dat we vooral een betekenisvol leven belangrijk vinden. Het gaat dus niet alleen over lichamelijke gezondheid, maar over wat ons veerkracht geeft. Een vitale leerkracht heeft direct impact op leerlingen en op collega's.

Per bijeenkomst wordt een actieve deelname verwacht van elke deelnemer. Je formuleert bij de start je eigen leervraag. We maken gebruik van de kracht van de groep d.m.v. collegiale consultatie, intervisie.

Resultaat: Je krijgt handvatten voor het verbeteren van je (mentale) gezondheid. Je werkt samen met je collega's en helpt elkaar om voornemens vast te houden.

Voor meer informatie, neem contact op met Lieke Groosjohan via opleidingscoördinator@vsithaka.nl.

Beeldcoaching (Lieke Groosjohan, Anneke Bontekoe)

Beeld- en didactisch coachen is een methode waarbij door middel van video-opnames gewerkt wordt aan de optimal¬isering van het pedagogisch klimaat in een groep. De competenties van leraren en leerlingen worden zichtbaar. Een basisvoorwaarde om leerlingen iets te leren is: het hebben van contact. Het goed met elkaar omgaan maakt het werk niet alleen leuker, het is ook een voorwaarde om leerrendement te hebben.

Beeldcoaching geeft leraren letterlijk zicht op het functioneren van de groep, de leerlingen en op zichzelf. Met behulp van de camera is het mogelijk vragen helder te krijgen omdat subjectieve waarneming wordt verminderd. Vanuit de beelden komt men gemakkelijker tot een gesprek over hetzelfde.

De professionalisering van de leraar staat bij beeldcoaching centraal, uitgaande van de relatie, competentiegevoelens en autonomie van zowel de leerlingen als de onderwijsgevende zelf. Kernpunten hierbij zijn:

- Gerichtheid op en het versterken van geslaagde interacties en interventies (in plaats van het zoeken naar fouten of mislukkingen).
- Gerichtheid op de interactie in samenhang met het klassenmanagement en de didactiek.
- De mogelijkheden die er liggen in het contact tussen leraar en leerling te analyseren en te diagnosticeren.
- Samen alternatieven zoeken die haalbaar en direct uitvoerbaar zijn in de praktijk van de klassensituatie.
- De mogelijkheden van de onderwijsgevende en de situatie.

Coaching voor euritmisten (Mieke Tolkamp)

Specifiek voor de euritmiedocenten is er op leerkrachtvaardigheden ook coaching mogelijk. Als er meer specifieke vragen zijn, gericht op het euritmiestuk, dan kan er in samenspraak met de directeur een beroep worden gedaan op Boudewijn van Sluis of Lara Brummans via de BVS.

Coaching voor euritmisten (via de BVS)

De begeleidingsdienst BVS heeft speciaal voor docenten euritmie in het primair onderwijs een aanbod ontwikkeld om de effectiviteit van euritmie in je school te stimuleren en je positie als vakleerkracht te versterken. Hierdoor zul je met meer zelfvertrouwen en energie met de mogelijkheden die de pedagogische euritmie te bieden heeft doelgerichter te werk kunnen gaan.

Afhankelijk van behoefte, de specifieke vraag en ervaring kan het aanbod interessant zijn voor zowel beginnende als meer ervaren euritmie-docenten. Als er een begeleidings- of ondersteuningsvraag is geformuleerd, bestaat het aanbod in principe uit een reeks van twee tot vier contactmomenten, waarin na kennismaking en waarneming van door jou gegeven lessen het vervolg wordt afgestemd. De aanvraag loopt via je directeur.

Gedrag in de klas begrijpen en beïnvloeden

Door
Noor Zomerman (BVS)

Wanneer en locatie
Vijf woensdagmiddagen: 16 september, 7 oktober, 18 november, 13 januari en 17 maart
13.30 – 16.00 uur | Locatie: nader te bepalen

Als leerkracht sta je dagelijks voor de uitdaging om niet alleen kennis over te dragen, maar ook om met gedragingen om te gaan. Dat is soms best een uitdaging en het begrijpen van gedrag kan daarbij helpen.

In deze cursus verkennen we hoe gedrag ontstaat, wat het ons probeert te vertellen en hoe we er als leerkracht op kunnen reageren. We bekijken de invloed van trauma en hechting, de rol van executieve functies in het zelfregulerend vermogen van kinderen, en hoe we onbegrepen gedrag beter kunnen duiden en hanteren.

Door middel van theorie, praktijkvoorbeelden en reflectie bouwen we samen aan een sterker begrip van gedrag - niet alleen om conflicten te verminderen, maar vooral om elk kind gezien, gehoord en ondersteund te laten voelen. Onderstaand schema is een voorstel gebaseerd op de aanvraag. In de eerste bijeenkomst kunnen we samen kijken wat verder nog gewenst is aan onderwerpen.

Bijeenkomst 1 | Kijken naar gedrag:

- Wat is (onbegrepen) gedrag?
- Gedrag als communicatie (onderliggende behoeften): achter het gedrag kijken.
- Motivatie.
- Het kind en de context.
- Basis van sociaal-emotioneel leren (SEL).
- Waarnemen zonder oordeel.
- Onderwijsbehoeften centraal.
- Vragen ophalen: welke onderwerpen wil je ook graag behandelen?

Bijeenkomst 2 | Executieve functies & zelfregulatie:

- Wat zijn executieve functies? Inhibitie, werkgeheugen, flexibiliteit, planning
- Relatie met gedrag in de klas.
- Ontwikkeling (niet kunnen vs. niet willen).
- Praktische signalen per functie.

Bijeenkomst 3 | Trauma & Hechting:

- Basis traumasensitief onderwijs:
  - stresssysteem (fight/flight/freeze)
  - invloed op leren en gedrag
- Gehechtheidsproblematiek:
  - veilige vs. onveilige hechting
  - relatie leerling–leerkracht
- Het belang van voorspelbaarheid en relatie.

Bijeenkomst 4 | Van begrijpen naar handelen:

- HGW verdiepen: onderwijsbehoeften formuleren.
- Interventies op 3 niveaus: preventief (klimaat, routines); licht intensief (aanpassingen); individueel (planmatig werken).
- Co-regulatie en relatiegericht werken.

Bijeenkomst 5 | Borging en teamaanpak:

- Afstemmen binnen team.
- Ouders betrekken.
- Wanneer opschalen?

Ithaka introductiedag voor nieuwe medewerkers

Door
Diverse sprekers

Wanneer en locatie
Aan het begin van het schooljaar, uitnodiging volgt via de mail

Elk jaar organiseren we aan de start van het schooljaar een introductiebijeenkomst voor startende (leer) krachten van Ithaka.

Ben je afgelopen schooljaar gestart, of start je komend schooljaar? Dan ben je van harte welkom! We hebben een avondvullend programma voor je samengesteld dat in het teken staat van ontmoeten en ervaren. De uitnodiging krijg je per mail.

Leidinggeven aan een vrijeschool

Door
Hans Passenier (BVS)

Wanneer en locatie
Zeven woensdagen: 7 oktober, 25 november, 20 januari, 3 maart, 7 april, 26 mei en 30 juni
9.30 - 17.00 uur | BVS-schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

Leidinggeven op een vrijeschool is een interactieve opleiding die de antroposofische uitgangspunten, het leerplan en de cultuur van de vrijeschool koppelt aan organisatievraagstukken en persoonlijke leiderschapsvragen. Je neemt kennis van de ontstaansgeschiedenis van vrijescholen en leert de uitgangspunten te vertalen naar een onderwijsvisie die je uitdraagt in je school.

Deze opleiding is geregistreerd bij het schoolleidersregister PO voor 90 punten (192 uur sbu). Het aanbod is gecertificeerd voor de thema's Persoonlijk leiderschap, Visie gestuurd onderwijs, Onderwijsinrichting en Schoolorganisatie en Verandermanagement.

Inschrijven voor deze opleiding gebeurt direct bij de BVS, de opleiding vindt plaats in Driebergen en staat open voor alle (aankomend) directeuren en IB'ers uit het land.

Met Sprongen Vooruit
(kleuters t/m klas 6)

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier bijeenkomsten, diverse data en tijden (hieronder separaat uitgeschreven)
Diverse locaties in Haarlem en omgeving

Met sprongen vooruit is een programma voor rekenen en wiskunde in het primair onderwijs. Het programma is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek, voortschrijdende inzichten op het gebied van didactiek, pedagogiek en reken-wiskunde onderwijs.

Het programma omvat uitgebreide reken- wiskunde didactische nascholing, een breed palet aan reken-wiskundelessen, educatieve rekenspellen en oefenmaterialen. Inhoudelijk onderscheidt het programma zich van methodes en materialen door de klassieke interactiviteit, coöperatieve spelvormen, bewegend leren rekenen en het honoreren van inbreng van leerlingen door het maken van eigen producties.
Leerlingen blijken door Met Sprongen Vooruit reken-wiskundeonderwijs betere resultaten te krijgen. De leerlingen ervaren de lessen en educatieve spellen als leuk en betekenisvol waardoor ze meer plezier in het rekenen krijgen. De leerlingen bewegen, gebruiken hun eigen lijf en de eigen producties zorgen voor een grotere betrokkenheid. Deze positieve wisselwerking tussen inhoud en vorm zorgt ervoor dat de resultaten bij leerlingen die les krijgen op basis van Met Sprongen Vooruit direct omhooggaan.

Samenvattend
- Effectief compleet reken-wiskundeprogramma voor alle leerkrachten en leerlingen.
- Betere resultaten wetenschappelijk aangetoond.
- Volledig doelendekkend tot en met groep 6.
- Fysieke cursussen.
- Ondersteunende aantrekkelijke rekenmaterialen.

Met Sprongen Vooruit
Groep 1 - 2 basis

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier woensdagmiddagen: 16 september, 28 oktober, 25 november 6 januari
15.00 - 17.30 uur I Haarlem of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Vormen van tellen en getalaspecten.
- Kennis van de domeinen van de kleuterwiskunde.
- Kundigheid in hanteren wiskundige begrippen.
- Passend inzetten van activiteiten Tellen-en-rekenen.

Bijeenkomst 2:
- Interventies toepassen tijdens activiteiten en spellen.
- Niveaus Tellen-en-rekenen.
- Vormen van verkort tellen in activiteiten herkennen, vinden en bedenken.

Bijeenkomst 3:
- Rekenroutines zoals Tabel aan de wand.
- Niveaus rekenen groep 3.
- Leerlijn Meetkunde (groep 1&2) met activiteiten om beredeneerd in te zetten.

Bijeenkomst 4:
- Gebruik prentenboeken voor Meten & Meetkunde.
- Interventies over tijd in prentenboeken.
- Leerlijn Meten (groep 1&2) met activiteiten om beredeneerd in te zetten.

Met Sprongen Vooruit
Groep 1 - 2 vervolg

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier maandagavonden: 9 november, 7 december, 18 januari, 8 februari
19.00 - 21.30 uur | Heemskerk of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Presenteren en plaatsen van activiteiten in de leerlijn.
- Formuleren van de verschillende soorten interventies die het wiskundige denken bevorderen.
- Rekenen is tekenen!

Bijeenkomst 2:
- Rekengesprekken.
- Rekenen in hoeken.
- Rekenen in prentenboeken.
- Spellenpracticum met spellen voor kleuters.

Bijeenkomst 3:
- Met Sprongen Voor Buiten en in de speelzaal.
- Werken vanuit focusdoelen in speelwerklessen.
- Met Sprongen Voor Dansen.

Bijeenkomst 4:
- Reken-wiskundeonderwijs in een groep 2/3 combinatie.
- Werken met de vertaalcirkel en het handelingsmodel.
- Het dynamische en interactieve proces tijdens thematiseren.
- Spellenpracticum, óók met spellen voor groep 3.

Met Sprongen Vooruit
Groep 3 - 4 basis

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier woensdagmiddagen: 30 september, 28 oktober, 18 november, 13 januari
15.30 - 18.00 uur | Haarlem of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Strategieën en modellen voor rekenen tot 100.
- Verschil tussen memoriseren en automatiseren.
- Reken-wiskundelessen in drie basale vaardigheden ten aanzien van Getallen.

Bijeenkomst 2:
- Reken-wiskundelessen in drie basale vaardigheden ten aanzien van bewerkingen met getallen.
- Gebruik van materialen en modellen.
- Spellenpracticum.
- Bepalen van handelingsniveaus.

Bijeenkomst 3:
- Zes basale vaardigheden oefenen in betekenisvolle lessen.
- Plaatsen van lessen in de leerlijn.
- Opereren op de lege getallenlijn en eigen producties.
- Sommenkaart maken en inzetten tijdens de lessen.

Bijeenkomst 4:
- Rekenen op formeel niveau.
- Inverse relatie tussen optellen en aftrekken.
- Voorspellen welke strategieën en modellen leerlingen hanteren in contextopgaven.
- Bedenken van interventies, pendelen tussen niveaus van abstractie en omgaan met fouten.

Met Sprongen Vooruit
Groep 3 - 4 vervolg

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier woensdagmiddagen: 9 september, 30 september, 4 november, 25 november
15.00 - 17.30 uur | Haarlem of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Verdiepen kennis van vakdidactiek optellen en aftrekken tot en met 100.
- Omgaan met contextopgaven.
- Spellenpracticum met nieuwe spellen.

Bijeenkomst 2:
- Verstrengelen van leerstof.
- Vermenigvuldigen en delen in de leerlijn.
- Inverse relatie × en ÷.
- Spellenpracticum: vermenigvuldigen en delen.

Bijeenkomst 3:
- Leren klokkijken in de leerlijn.
- Intervisie rekenproblemen.
- Eigen producties in de dagelijkse praktijk.
- Met Sprongen Voor Buiten.

Bijeenkomst 4:
- Meewerkpracticum Meetkunde.
- Meten en Meetkunde in de leerlijn.
- Aansluiten van de leerstof op groep 2 en groep 5.

Met Sprongen Vooruit
Groep 5 - 6 basis

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier donderdagmiddagen: 8 oktober, 12 november, 10 december, 21 januari
16.00 - 18.30 uur | Haarlem of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Rekenbasis groep 5&6 met reken-wiskundelessen om beredeneerd in te zetten.
- Intern conflict opzoeken bij fouten en formuleren van (overige) interventies.
- Eigen producties laten maken.

Bijeenkomst 2:
- Lessen verzorgen met de bal voor het oefenen en ondersteunen in het vlot uitvoeren van bewerkingen.
- Vermenigvuldigen en delen met reken-wiskundelessen om beredeneerd in te zetten.
- Opdelen versus verdelen.

Bijeenkomst 3:
- Inverse relaties + en –, × en ÷.
- Grote vermenigvuldigingen
- Contextopgaven: Hoe doe je dat?
- Schattend rekenen.

Bijeenkomst 4:
- Plaatsen van reken-wiskundelessen en -spellen in de leerlijn.
- Doelen en samenhang tussen hoofdrekenen en schriftelijke standaardprocedures.
- Met Sprongen Vooruit als reken-wiskundeprogramma.

Met Sprongen Vooruit
Groep 5 - 6 vervolg

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier woensdagmiddagen: 17 maart, 14 april, 19 mei, 23 juni
15.00 - 17.30 uur I Hoofddorp of omgeving

Bijeenkomst 1:
- Relatie getallenstelsel en metriekstelsel.
- Leerlijn Omrekenen met Springen naar getallen, Geld en DHTE,thd-model.
- Spellenpracticum: Lengte, Omtrek en Oppervlakte.
- Gebruik van meetinstrumenten zoals Viermatenlinialen.

Bijeenkomst 2:
- Leerlijn Tijd, inclusief Leren klokkijken en practicum.
- Lengte, Omtrek en Oppervlakte in de leerlijn.
- Leerlijn Inhoud, Gewicht, Geld, Temperatuur en Samengestelde grootheden.
- Spellenpracticum: Inhoud en Gewicht.

Bijeenkomst 3:
- Oriënteren in de ruimte.
- Construeren, inclusief practicum.
- Opereren met vormen en ¬ guren, inclusief practicum.
- Verbanden in tabellen, diagrammen en patronen.
- Spellenpracticum: Meetkunde en Verbanden.

Bijeenkomst 4:
- Breuken en kommagetallen, fase 1: begripsvorming.
- Spellenpracticum: Gebroken getallen.
- Practicum: Met Sprongen Voor Buiten.
- Productieve reken-wiskundelessen in de leerlijn.

Met Sprongen Vooruit
Groep 7 - 8 basis

Door
Julie Menne instituut

Wanneer en locatie
Vier maandagmiddagen: 28 september, 9 november, 14 december, 15 februari
15.00 - 17.30 uur | Haarlem of omgeving

Bijeenkomst 1: Breuken
- Inzicht in en overzicht van de leerlijn Breuken.
- Modelcontexten en ondersteunende modellen effectief inzetten.
- Productieve reken-wiskundelessen in de leerlijn.

Bijeenkomst 2: Kommagetallen
- Inzicht in en overzicht van de leerlijn Kommagetallen.
- Verbinding kommagetallen met metriek stelsel.
- Kommagetallen in relatie tot breuken.
- Productieve reken-wiskundelessen in de leerlijn.

Bijeenkomst 3: Procenten en verhoudingen
- Inzicht in en overzicht van de leerlijn Procenten met reken-wiskundelessen en spellen.
- Procenten in relatie tot breuken en kommagetallen.
- Kennis van verschillende oplossingsmanieren en inzicht in modelvoorkeuren.

Bijeenkomst 4: Hoofdrekenen, schattend rekenen en schriftelijke standaardprocedures
- Inzicht in de leerlijn Hoofdrekenen en Schattend rekenen.
- Inzicht in de leerlijn Kolomsgewijs en Cijferend rekenen.
- Aanpak van contextopgaven.
- Met Sprongen Voor Buiten.

Netwerk digitale geletterdheid specialisten

Door
Lisette Stoop en Annechien Wijnbergh (BVS)

Wanneer en locatie
Drie maandagen: 9 november, 15 maart en 24 mei
10.00 - 16.00 uur | Parcival Hoorn

In de snel veranderende digitale wereld is de uitdaging groot om je leerlijn en beleid rondom digitale geletterdheid aan te sluiten op de nieuwste belangrijke ontwikkelingen. Ben je de specialist digitale geletterdheid op jouw school en wil je grip houden op de aansluiting van je leerlijn bij de maatschappelijke en technologische veranderingen? In ons netwerk digitale geletterdheidspecialisten brengen onze mediacoach en experts je op de hoogte van de actuele ontwikkelingen op het gebied van internet, social media en AI. Middels scholing en intervisie houd je je leerlijn en beleid up-to-date.

Doelgroep
- (kleuter-) leerkrachten
- coördinatoren die voldoen aan de volgende criteria:
  - Je hebt op je school een voortrekkersfunctie en hebt gelegenheid om het team te inspireren op (een) studiemoment(en).
  - Je hebt de bevoegdheid je collega's in de klas te ondersteunen bij het inzetten en implementeren van lessen digitale geletterdheid.
  - Je schrijft voor jouw school mee aan een visie rond het inzetten of vormgeven van de leerlijn digitale geletterdheid (de eindopdracht opleiding DG is de start hiervan).
  - Je wordt bij het uitvoeren van je taak ondersteund en gefaciliteerd door jouw directeur.
  - Je hebt de opleiding tot specialist digitale geletterdheid of een vergelijkbare opleiding afgerond.

Resultaat
- Je hebt de visie en leerlijn rondom digitale geletterdheid in de school en het onderwijsaanbod geborgd.
- Je biedt hulp en bent vraagbaak bij onderwijs- en beleidsprocessen rondom mediawijsheid.
- Je hebt kennis van de actuele nieuwe mediaontwikkelingen en ideeën om dit binnen je school te bespreken.

Netwerk euritmie

Door
Katinka den Os

Wanneer en locatie
Data en tijden in overleg

Het doel van dit netwerk is om elkaar te inspireren en ontdekken wat we van elkaar kunnen leren. Door bij elkaar te komen kunnen we onze passie voor het vak delen en elkaar stimuleren om te blijven groeien en ontwikkelen, maar ook om te kijken hoe we kunnen samenwerken en elkaar ondersteunen.

Doelgroep
- leerkrachten euritmie/euritmisch bewegingsonderwijs
- begeleidende pianisten/harpisten

Netwerk handwerkleerkrachten

Door
Nelleke van der Hoek

Wanneer en locatie
Data en tijden in overleg.

Handwerkleerkrachten hebben een belangrijke rol binnen vrijescholen, maar zijn tegelijkertijd (meestal) de 'enige in hun soort' op school. Om alle kennis en ervaring van de verschillende handwerkleerkrachten bij elkaar te brengen komen wij drie keer per jaar bij elkaar. Vorig jaar zijn we hiermee gestart. Er is inmiddels een appgroep aangemaakt om ideeën te delen en elkaar te inspireren.

In het netwerk zullen in ieder geval de volgende zaken aan bod komen:

- Delen/stelen/uitwisselen van ideeën.
- Achtergronden vanuit antroposofie op het vak handwerken/inhoud pedagogische achtergrond handwerken.
- Het vak vormgeven in deze tijd met behoud van het pedagogische stuk.
- Vakleerplan opzetten.
- En alles wat voor jullie relevant is!

Netwerk HB-specialisten

Door
Saskia Snikkers

Wanneer en locatie
Vier woensdagen: 16 september, 4 november, 10 februari en 7 april
13.30-15.30 uur I Vrije School Kennemerland, Haarlem

Binnen de scholen is er behoefte aan bijscholing en netwerken van specialisten op het gebied van hoogbegaafdheid. Middels deze bijeenkomsten willen wij een netwerk opzetten voor (hoog) begaafdheidsspecialisten. Dit kunnen oud deelnemers zijn of degenen die elders een training hoogbegaafdheid hebben gedaan en nu veel werken met hoogbegaafdheid binnen de school. Tijdens deze bijeenkomsten zullen wij de kennis over hoogbegaafdheid verdiepen, intervisiegesprekken voeren en de specialisten ondersteunen, "good practices" delen en van elkaar leren.

Werkwijze

Tijdens iedere bijeenkomst wordt het thema (hoog-) begaafdheid uitgediept met recente onderzoeken, successen en ontwikkelingen uit het veld. Aansluitend staat 1 thema centraal, te denken valt hier aan het vormgeven van beleid, de kleuter, kinderen in de laagste of in de hoogste klassen van de onderbouw of uitdagende leerprogramma's. Ook wordt er gekeken naar het opzetten van plusklassen; afhankelijk van de behoefte van de deelnemers. Tot slot is er ruimte voor intervisiegesprekken.

Resultaat

Tijdens de bijeenkomsten verdiepen de deelnemers hun kennis over hoogbegaafdheid. Zij hebben een netwerk van specialisten in (hoog)begaafdheid binnen de vrijeschool, waar intervisie kan plaatsvinden. De scholen hebben een ondersteunend platform waar de specialist heen kan om feedback te krijgen op een verbetertraject (binnen het thema hoogbegaafdheid). De deelnemers kennen verschillende bronnen waar ze verrijkend lesmateriaal kunnen vinden en weten dit aan te passen aan de behoefte die er op school leeft.

Netwerk taalspecialisten

Door
Annechien Wijnbergh (BVS) en Maartje Oremus

Wanneer en locatie
Drie bijeenkomsten: 10 november, 28 januari en 25 mei
9.30 - 16.00 uur l locatie nader te bepalen

NB *Op 23 september is er een algemene bijeenkomst in Utrecht voor alle netwerkgroepen taalspecialisten over nieuwe kerndoelen en het belang van de mondelinge taalvaardigheden. De bijeenkomst is van 10.00 – 16.00 uur in samenwerking met CPS collega.*

Ben je de taalcoördinator of taalspecialist op je school en heb je behoefte aan ondersteuning, kennis vergroten of intervisie? Het netwerk taalspecialisten bestaat uit een kleine, vaste groep van maximaal 8 deelnemers waarin we hulp bieden bij implementatieprocessen taal en taalverbetertrajecten. De cursusgroep is een intervisiegroep voor taalspecialisten en voortrekkers binnen hun school. Elke cursusgroep is een besloten groep en vaste deelnemers dienen zich ieder jaar opnieuw op te geven.

Doelgroep
- leerkrachten
- taalcoördinatoren
- IB-ers

Je hebt op je school een voortrekkersfunctie, de bevoegdheid je collega's in de klas te ondersteunen bij de verbetering van het lees- en spellingsonderwijs.

Resultaat
- Je kan feedback geven op de taalaanpak ' Zo leer je kinderen lezen en spellen'.
- Je hebt een visie op begrijpend lezen en schrijven van (periode)teksten.
- Je bent op de hoogte van recente taalontwikkelingen.
- Je kan hulp en vraagbaak zijn bij implementatieprocessen rondom de verbetering van de opbrengsten voor lezen en spellen.

Ben je nog geen taalspecialist? Schrijf je dan in voor de opleiding 'Nieuwe taalcoördinatoren en IB-ers' bij de BVS. Je kan dan ook gelijk deelnemen aan het netwerk taalspecialisten van Ithaka.

Netwerk regenboog specialisten

Door
Lisette Stoop (BVS)

Wanneer en locatie
Drie donderdagen: 5 november, 18 maart en 20 mei
10.00 - 16.00 uur | BVS-schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

Wil je je op je school Regenboogcoördinator zijn of ben je dat al? Met dit netwerk Regenboogspecialisten kun je de rol van voortrekker op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling op school vervullen. Met drie nascholingsdagen per schooljaar zorg je dat je Regenboog implementeert en borgt in het schoolbeleid en houd je je op de hoogte van de laatste ontwikkelingen op het gebied van Regenboog.

Wanneer je op school een Regenboogcoördinator hebt, kom je wellicht in aanmerking voor de certificering Regenboogschool. Neem hiervoor contact op met onze adviseur.

Doelgroep

- (kleuter)leerkrachten/docenten klas 7-8
- intern begeleiders/kwaliteitscoördinatoren, ondersteuningscoördinatoren
- je beschikt over het certificaat Regenboog train de trainer

Resultaat

- Je bent specialist Regenboogtrainingen binnen de school voor het lopende schooljaar.
- Je kunt Regenbooglessen in andere klassen dan je eigen klas verzorgen.
- Je hebt kennis van de laatste ontwikkelingen op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Je hebt Regenboog geïmplementeerd in het schoolbeleid.

Inschrijven voor deze opleiding gebeurt direct bij de BVS.

Netwerk rekenspecialisten

Door
Gerben Deenen (BVS)

Wanneer en locatie
Drie bijeenkomsten: 7 oktober, 14 januari en 24 mei
9.30 - 16.00 uur | Locatie Rudolf Steiner school Engelandlaan

Wil je als rekencoördinator of rekenspecialist op je school je kennis over het rekenonderwijs vergroten? Ondersteuning bij verbetertrajecten? Het netwerk rekenspecialisten brengt rekenspecialisten bij elkaar voor uitwisseling van kennis, ondersteuning, intervisie en verdieping en versterking van visie op het rekenonderwijs. Als rekencoördinator bewaak je de identiteit van het vrijeschoolonderwijs op dit gebied.

Het rekenonderwijs blijft aan verandering onderhevig. De oorzaak van deze veranderingen zijn de toenemende druk vanuit de inspectie, de veranderende visie op rekenen en rekenonderwijs en de schat aan mogelijkheden die ontwikkeld worden. Het is van belang dat er binnen de school een specialist is die op de hoogte is van de veranderingen en mogelijkheden. Daarnaast heb je als rekenspecialist kennis nodig om verdieping te brengen in de visie op het rekenonderwijs. BVS-schooladvies heeft veel ervaring opgedaan met netwerken voor rekenspecialisten, deelnemers zien het als een waardevolle aanvulling.

Doelgroep
- leerkrachten
- rekencoördinatoren, rekenspecialisten

Resultaat
- Je bent op de hoogte van de laatste ontwikkeling op het gebied van rekenen wiskunde.
- Je wordt ondersteund bij het effectief werken aan verbetering rekenvaardigheden van leraren en leerlingen.
- Je ontvangt hulp bij implementatie reken-verbetertrajecten binnen de school.
- Je hebt een versterkte visie op rekengebied vanuit de vrijeschoolpedagogiek.
- Je beschikt over kennis om de inhoud, leerlijnen en veranderingen aan het team over te dragen.

Ben je nog geen rekenspecialist? Schrijf je dan in voor de opleiding ‘Nieuwe rekenspecialisten en Intern Begeleiders’ bij de BVS. Je kan dan ook gelijk deelnemen aan het netwerk rekenspecialisten van Ithaka.

NT2

Door
BVS

Wanneer en locatie
Vijf woensdagmiddagen: 30 september, 4 november, 9 december, 20 januari en 10 maart
14.00 – 17.00 uur | BVS Schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

Heb je kinderen in de klas die niet of nauwelijks Nederlands spreken? Maak je je zorgen of de meertalige kinderen in je klas wel voldoende woordenschat oppikken? Wil je hen graag verder helpen? Met de toename van meertalige leerlingen op scholen en de komst van de leerlijn burgerschap wordt de kennis rondom NT2 steeds belangrijker. Dit aanbod biedt zowel achtergrondkennis rondom anderstaligen als concrete handvatten voor in de klas. Daarnaast kun je NT2 beleid ontwikkelen.

Doelgroep
- kleuterleerkrachten
- taalcoördinatoren
- IB'ers
- schoolleiders

Werkwijze
We behandelen een stuk theorie rondom NT2 en oefen je hoe je dat toepast in de praktijk. Je kunt eigen praktijkvoorbeelden/casussen inbrengen. Voor NT2 hoeven geen dure methoden aangeschaft te worden. De rijkdom van de inrichting, het leerplan en het aanbod in de eigen klas zijn het uitgangspunt.

Zelfstudie-uren
- literatuur lezen (3)
- observaties in de klas (4)
- huiswerk, verslaglegging (3)

Resultaat
- Je hebt kennis van de theorie over taalverwerving en woordenschatontwikkeling bij NT2 (taalzwakke) kinderen.
- Je hebt kennis van de theorie.
- Je weet hoe je deze kinderen praktisch kan ondersteunen in de (kleuter)klas.
- Je kunt bijdragen aan het ontwikkelen van schoolbeleid rondom NT2.
- Je hebt ervaring in je eigen praktijk.

Opleiding specialist digitale geletterdheid

Door
Lisette Stoop, Annechien Wijnbergh, (BVS)

Wanneer en locatie
Acht maandagen: 28 september, 2 november, 7 december, 11 januari, 8 februari, 8 maart, 5 april en 10 mei
10.00 – 16.00 uur I BVS-schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

Digitale geletterdheid is een nieuw leergebied wat valt onder de basisvaardigheden in het curriculum. Leerlingen zijn digitaal geletterd als ze bewust, verantwoordelijk, kritisch en creatief gebruik kunnen maken van digitale technologie, digitale media en andere technologieën die nodig zijn om toegang te krijgen tot informatie en om actief te kunnen deelnemen aan de hedendaagse én toekomstige (informatie)samenleving. Ook vrijescholen oriënteren zich op dit nieuwe leer- gebied.

Deze opleiding tot specialist digitale geletterdheid geeft je in acht dagen handvatten om het leergebied digitale geletterdheid op school vorm te geven. Tijdens de opleiding werk je aan het vertalen van de visie op digitale geletterdheid naar een schooleigen visie en het opzetten van een leerlijn digitale geletterdheid. Daarnaast werk je ook aan het professionaliseren van je team op het gebied van digitale geletterdheid. Als specialist geef je niet alleen in je eigen klas les in digitale geletterdheid, maar ben je ook inspirator, vraagbaak en stimulator voor het team. Je zorgt samen met het team voor het bestendigen en implementeren van digitale geletterdheid in jullie curriculum.

Na de opleiding maak je als specialist in functie beleid en verzorg je de daadwerkelijke implementatie. Na de opleiding adviseren we je deel te nemen aan jaarlijks 2 intervisiebijeenkomsten voor ondersteuning en duurzame borging van het beleid en de implementatie.

Doelgroep

- Leerkracht (of onderwijsprofessional).
- Coördinator (mediawijsheid, digitale geletterdheid) die affiniteit heeft met 'digitale geletterdheid'.
- Werkzaam is op een vrijeschool.
- Diens ervaringen in de praktijk kan toepassen.
- Op steun kan rekenen van directie bij het uitvoeren van de opdrachten in deze pilotfase, visie ontwikkeling, proef- tuintjes in uitvoering klassen 4,5 en 6.

Resultaat

- Je hebt kennis van en visieontwikkeling die past bij het vrijeschoolcurriculum.
- Je beschikt over een schooleigen visie op digitale geletterdheid.
- Je bent op de hoogte van veranderstrategieën om van visie en beleid tot een implementatievoorstel te komen.
- Je hebt handvatten om digitale geletterdheid te integreren in het vrijeschool lesaanbod.
- Je bent in staat digitale geletterdheid in een team uit te dragen en te fungeren als vraagbaak en inspirator voor het team.
- Je hebt kennis en handvatten om ouderavonden rondom digitale geletterdheid/mediawijsheid te kunnen verzorgen.
- Je bent op de hoogte van de actuele ontwikkelingen rondom digitale geletterdheid.

Opleiding vrijeschoolpedagogie

Door
Lisette Stoop (BVS)

Dit is de voormalige applicatie opleiding, maar dan in een ander jasje!

Wanneer en locatie
Acht woensdagen: 23 september, 4 november, 2 december, 13 januari, 10 februari, 10 maart, 14 april en 26 mei
9.30 - 16.00 uur | Ithaka, Haarlem

"De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen; maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Dan wordt het mogelijk dat de opgroeiende generatie de maatschappij steeds nieuwe krachten toevoegt." – Rudolf Steiner

Wil je werken in het vrijeschoolonderwijs en je kennis van de antroposofische pedagogie en didactiek vergroten? Of wil je als startende leerkracht ondersteuning in de vrijeschoolpedagogie en -didactiek? Ben je startbekwaam voor het onderwijs en wil je je bekwaamheid in het vrijeschoolonderwijs vergroten? Dan is deze opleiding vrijeschoolpedagogie voor leerkrachten basisonderwijs geschikt voor jou. Deze tweejarige opleiding betreft acht trainingsdagen per jaar met de mogelijkheid tot twee klassenbezoeken erbij. Dit draagt bij aan de borging van het geleerde. Tijdens de opleiding ontwikkel je kennis over en vaardigheden in alle facetten van het vrijeschoolonderwijs, van periode- onderwijs tot de specifieke kunstvakken.

Doelgroep

Deze tweejarige opleiding vrijeschoolpedagogie richt zich op het onderwijs in groep 1 t/m 8 en is bedoeld voor (vak)leerkrachten met een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs die in een vrijeschool (willen) werken:

- Je beschikt over een regulier Pabo diploma.
- Je bent leerkracht in de invalpool.
- Je werkt al in de vrijeschool maar wil je in één of meerdere vakken verdiepen.
- Je bent al vakbekwaam en wil je bekwaamheid uitdragen en verdiepen (je levert een bijdrage aan de inhoud en vormgeving van de opleiding).
- Je reflecteert het aangeleerde door een opdracht / klein onderzoek in de eigen klas. Het is om die reden prettig wanneer je al voor de klas staat of een stageplek hebt.

Resultaat

- Je bent thuis in de tradities die leven binnen de vrijeschoolcultuur.
- Je kan met verworven moed en inzicht (nieuwe) keuzes maken binnen de eigen school.
- Je hebt tenminste één kunstzinnig vak 'in de vingers'.

Opleiding vrijeschool-pedagogie kleuterleerkrachten

Door
Cecile de Jong (BVS)

Wanneer en locatie
Acht woensdagen: 9 september, 7 oktober, 18 november, 13 januari, 3 maart, 14 april, 19 mei en 16 juni
9.30 – 15.30 uur I BVS-schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

"De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen; maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Dan wordt het mogelijk dat de opgroeiende generatie de maatschappij steeds nieuwe krachten toevoegt." – Rudolf Steiner.

Wil je werken op een vrijeschool en je kennis vergroten van de antroposofische pedagogie en didactiek? Wil je ondersteuning in de vrijeschoolpedagogiek en -didactiek? Dan past deze tweejarige opleiding vrijeschoolpedagogie voor leerkrachten kleuteronderwijs wellicht goed. Deze tweejarige opleiding betreft acht trainingsdagen per jaar met de mogelijkheid tot twee klassenbezoeken erbij. Dit draagt bij aan de borging van het geleerde. Tijdens de opleiding ontwikkel je kennis over en vaardigheden in alle facetten van het vrijeschoolonderwijs, van periodeonderwijs tot de specifieke kunstvakken.

Doelgroep

Kleuterleerkrachten met een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs die in een vrijeschool (willen) werken:

- Je beschikt over een regulier Pabo diploma.
- Je bent leerkracht in de invalpool.
- Je werkt al in de school en wil je verder verdiepen.
- Je bent startbekwaam en wil groeien naar vakbekwaam.
- Je reflecteert het aangeleerde door een opdracht/klein onderzoek in de eigen klas. Het is om die reden prettig wanneer je al voor de klas staat of een stageplek hebt.

Resultaat

- Je bent thuis in de tradities die leven binnen de vrijeschoolcultuur.
- Je kan met verworven moed en inzicht (nieuwe) keuzes maken binnen de eigen school.
- Je hebt tenminste één activiteit van de vrijekleuterklas 'in de vingers'.

Inschrijven voor deze opleiding gebeurt direct bij de BVS, de opleiding vindt plaats in Driebergen (naast het station Driebergen-Zeist).

Periode lessen in de kleuterklas

Door
Cécile de Jong (BVS)

Wanneer en locatie
Vier dinsdagmiddagen: 22 september, 27 oktober, 12 januari en 9 maart
14.00 – 17.00 uur | Locatie n.t.b.

Heb je behoefte aan uitwisseling met anderen over het aanbod in de kleuterklas? Wil je de geplande doelen speels in je al bestaande aanbod opnemen? Wil je kritisch kijken hoe je een periode opbouwt ipv doen wat er ieder jaar gedaan wordt? Wil je bewuster kunnen differentiëren zonder alles in kleine groepjes te doen? Geef je dan op voor deze cursus.

Opbouw van de cursus

1. Gezamenlijke voorbereiding van de aankomende periode.
2. Achtergrond van de leerlijnen en kerndoelen bij vragen.
3. Praktische tips voor differentiatie en observatie.

Resultaat

- Je bent je bewuster van de keuzes die je maakt rond het vormgeven van je onderwijs.
- Je hebt gezamenlijk ideeën opgedaan hoe je doelgericht gedifferentieerd lesgeeft passend binnen de vrije kleuterklas.

Periodeonderwijs ontwerpen

Door
Lisette Stoop (BVS)

Wanneer en locatie
Zes middag bijeenkomsten: 10 september, 8 oktober, 19 november, 28 januari, 4 maart en 13 mei
14.30 - 17.30 uur | Op aanvraag/in company

Deze cursus kan door een school in company worden aangevraagd (in overleg met de school eventueel nog aanpassingen in data en tijden).

Het periodeonderwijs vormt de kern van het vrijeschoolonderwijs. We gaan op deze werkdagen uit van de drie bekende zinnen van het vrijeschoolonderwijs:

1. Leerstof is ontwikkelingsstof.
2. Worden wie je bent.
3. Onderwijs vanuit hoofd, hart en handen.

Vanuit deze kerngedachten krijgt het onderwijs gestalte in een vrije ruimte tussen leraar en kind. Deze ruimte stemt de leraar af op de individuele behoeften van elk kind, de ontwikkelingsbehoeften in het algemeen en natuurlijk ook datgene wat we de kinderen mee willen geven aan instrumenten die zij in de maatschappij nodig zullen hebben.

Zo werken we op deze middagen vanuit de theorie naar de praktijk. We gaan gezamenlijk de periode opbouwen die voor jouw klas voor de komende tijd op de rol staat.

Van de deelnemers wordt verwacht dat ze de aanbod doelen van de te ontwerpen periode meenemen zodat we de periode inhoudelijk en praktisch vorm kunnen geven.

Doelgroep
• leraren

Resultaat
- Je hebt zicht op de vormgeving van een periode als werkplaats in het vrijeschoolonderwijs.
- Je hebt vanuit je eigen vaardigheden een of meerdere periodes ontworpen.
- We ontwikkelen een format waarin je de periodes kan ontwerpen en evalueren.

Regenboogtraining, train de trainer

Door
BVS

Wanneer en locatie
Drie maandagen: 5 oktober, 1 februari en 12 april
9.30 – 16.00 uur I BVS-schooladvies, Hoofdstraat 20 Driebergen

In de training Regenboog Train de Trainer leer je de diverse Regenboogmaterialen gebruiken waarmee je kinderen en jongeren kunt helpen in hun sociaal- emotionele ontwikkeling. We besteden aandacht aan de achtergronden en inzichten over sociale opvoeding en je vergroot je eigen vaardigheden. Daarnaast leer je specifieke oefeningen en opdrachten uit de sociale vaardigheidstraining voor kinderen en jongeren toepassen.

Doelgroep
- kleuterleerkrachten
- leerkrachten klas 1 t/m 6
- docenten klas 7/8
- IB-ers

Resultaat
- Je kan de Regenboog spelmaterialen voor kinderen en jongeren gebruiken (afhankelijk van doelgroep Regenboog-boekjes voor kleuters, Regenboogspel voor kinderen of de spelwaaier met jongeren).
- Je hebt kennis van het Regenboogspel voor leerkrachten, kan daarover vertellen in het eigen team.
- Je hebt kennis van de verschillende achtergronden in de sociale opvoeding van kinderen.
- Je kan een Regenboogtraining van 10 keer in de eigen klas verzorgen (een expliciete sociale vaardigheidstraining).
- Je bent gecertificeerd Regenboogtrainer.

Inschrijven voor deze opleiding gebeurt direct bij de BVS, de opleiding vindt plaats in Driebergen (naast het station Driebergen-Zeist.)

Schilderen en vormtekenen

OP AAN-VRAAG

Door
Dick Bruin

Wanneer en locatie
in overleg

Kunstzinnig onderwijs: de hartslag tegenover de slagkracht van de machine AI.

AI snelt vooruit en verovert het ene gebied na het andere. Ons antwoord moet van binnenuit komen: wij moeten onze eigen creatieve scheppingskracht aanspreken. Deze verder ontwikkelen en inzetten. De vrijeschool heeft als basis dat al het onderwijs kunstzinnig vormgegeven zou moeten worden. Waaronder natuurlijk ook alle kunstzinnige vakken vallen. Ik richt mij sinds 1975 op het vormtekenen en schilderen met kinderen. De huidige 26 lessen op waldorfpaintingdickbruin (Youtubekanaal) is daar een uiting van. Door het verlevendigen van de zintuigen en het bezielen (bewustworden) van de zeven levens(leer)processen kan een 'weerwoord' worden gegeven op de overdonderende kracht van AI: een springlevend scheppend menselijk vermogen. Doe jij mee?

Wie hulp nodig heeft kan voorbeeldlessen bij mij aanvragen tot aan het verzorgen van studiedagen. Alle aspecten van vormtekenen en/of schilderen komen zo aanbod, zodat jij tenminste een schooljaar vooruit kan en weet wat de stappen en oefeningen zijn voor het vak schilderen en/of vormtekenen.

Kunstzinnig onderwijs is niet een bijzaak, maar een hoofd/hart en handzaak geworden, juist in deze tijd. Aan actualiteit dus geen gebrek.

Aanvragen via dickbruin2@hotmail.com.

ZLKLS basiscursus
(klas 1 - klankzuiver)

Door
Lisette Stoop (BVS)

Wanneer en locatie
Twee woensdagen: 26 augustus en 20 januari
10.00 - 16.00 uur | Ithaka, Haarlem

Zo leer je kinderen lezen en spellen - klas 1

Wil je het technisch lezen en spellen van leerlingen in klas 1 verbeteren? Wij trainen je in het werken met de aanpak 'Zo leer je kinderen lezen en spellen' (ZLKLS). Deze aanpak, samengesteld door José Schraven, sluit aan bij het vrijeschoolonderwijs. Je geeft met ZLKLS je eigen onderwijs gestructureerd vorm.

Doelgroep

- leerkrachten klas 1
- IB-ers
- coördinatoren taal
- onderwijsondersteuners

Resultaat

Verbetering van de opbrengsten van het technisch lezen en spelling door:

- Toegenomen kennis van de didactiek rondom spelling onderwijs en technisch leesonderwijs.
- Hulp bij verbetertrajecten.
- Vergroten van expertise van leerkrachten, IB'ers en taalcoördinatoren.

Inhoud

Je leert tijdens deze cursus door veel te oefenen hoe kinderen in de eerste klas klankzuivere (dag 1) en niet-klankzuivere (dag 2) woorden het beste kunnen leren lezen en spellen. "Zo leer je kinderen lezen en spellen" sluit aan bij het vrijeschoolonderwijs door onder meer de volgende uitgangspunten:

- Leerkrachten ontwerpen hun onderwijs zelf.
- Kinderen krijgen de basisprincipes van het aanvankelijk lezen en schrijven klassikaal aangeboden.
- Het is een zo alzijdig mogelijke aanpak, motorisch, visueel, auditief.
- De aanpak sluit aan op vrijescholen die geen methode gebruiken, maar sluit ook aan bij scholen die een methode als achtergrond leidraad hanteren. Er is een eenvoudige manier om die afstemming zo goed mogelijk te laten verlopen.
- Leerkrachten worden uitgedaagd na te denken over hun eigen handelen, zij stellen hun aanbod af op de leerlingen die ze in de klas hebben.

Wat is de meerwaarde voor de vrijescholen:

- Met deze aanpak is een systematische en school afgestemd aanbod voor spelling en het eerste leesonderwijs eenvoudig te formuleren.
- Hiermee is de didactiek meer geborgd, terwijl de pedagogische principes niet hoeven worden aangetast.
- De aanpak zet in op het voorkomen van lees-en spelling problemen, in plaats van het herstellen.
- De uitval op het gebied van spelling en lezen wordt verminderd.
- De aanpak verhoogt het zelfvertrouwen van de kinderen.
- Leerkrachten krijgen ondersteuning in de didactiek.
- Er vindt nascholing plaats die ook doorwerkt in andere vakgebieden.

Materiaal

www.uitgeverijpica.nl/titels/lezen-en-spellen-in-groep-3-pica

ZLKLS Voortgezet (klas 2-6)

Door
Lisette Stoop (BVS)

Wanneer en locatie
Twee woensdagen: 2 september en 17 maart
10.00 - 16.00 uur | Ithaka, Haarlem

Zo leer je kinderen lezen en spellen - klas 2-6

Wil je het lees- en spellingsonderwijs technisch verbeteren? In deze training bespreken, verkennen en oefenen we met dat wat er in de tweede tot en met de zesde klas kan worden aangeboden in het spellingonderwijs en het technisch leesonderwijs. Opgevolgd door verdieping, opbrengstanalyse en intervisie.

Doelgroep

- leraren van klas 2-6,
- taalcoördinatoren
- IB-ers
- onderwijsondersteuners

Resultaat

Verbetering van de opbrengsten van het technisch lezen in klas 2 tot en met 6 door:

- Kennis vergroten van de didactiek rondom spellingonderwijs en technisch leesonderwijs.
- Hulp bij verbetertrajecten.
- Het vergroten van de expertise van leerkrachten, IB-ers en taalcoördinatoren.

Inhoud dag 1:

Onderwerpen technisch lezen:

- Geven van leesinstructie en het gebruiken van de leescategorieën daarbij.
- Diverse werkvormen.
- Tempo lezen.
- Gebruik leren maken van leesbladen 'Kinderen leren lezen'.

Onderwerpen spelling:

- Het dictee als werkvorm.
- Omgaan met categorie kaarten.
- Een leerlijn spelling door de gehele school.
- Consequent leren verwoorden van de denkstappen.
- Het leren samenstellen van de dagelijkse oefendictees.
- Het leren integreren van de woorden uit een oefenmethode en de dagelijkse dictees.
- Het bijhouden van het spelling aanbod in een logboek.

Inhoud dag 2:

- Opfrissen uitgangspunten methodiek.
- Spellingcategorieën klas 3 tot en met 5.
- Bespreken en bekijken van leestoetsen met de blik van de methodiek.
- Opbrengstanalyse: het leren analyseren van de controledictees en toetsgegevens.
- Inbreng eigen ervaringen / intervisie.

Materiaal

www.uitgeverijpica.nl/titels/zo-leer-je-kinderen-lezen-en-spellen-pica

ithaka

Samen in ontwikkeling voor
een betere wereld